

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx om alderspension.

Vi skal fra Partii Naleraq kommentere forslag til Inatsisartutlov om alderspension således:

Ved første behandling af finanslovsforslaget for 2016 sagde vi bl.a. fra Partii Naleraq følgende om ældre:

Vi kan fra Partii Naleraq ikke acceptere, at man vil hæve pensionsalderen, idet der stadig findes nogle blandt os, der efter at have knoklet for føden, ikke har mange arbejdskraft tilbage og kan derfor ikke længere udsætte deres pension, mens andre stadig kan være arbejdsdygtige udover pensionsalderen på 65.

Vi mener derfor fra Partii Naleraq, at ældre der skal fylde 65 bør have muligheden for at føre deres erhverv udover pensionsalderens grænse, uden at nødvendigvis hæve pensionsalderen.

Det er yderst vigtigt for Partii Naleraq, at de ældre kan trække sig trygt tilbage efter et livslangt erhvervsførelse, hvorfor vi ønsker at arbejde for, at alderspensionen skal udgøres uanset ægtefællens/partnerens indtægter, dog er det også yderst vigtigt for Partii Naleraq, såfremt denne ordning vedtages, at der ikke bliver konsekvenser for de ældre, idet vi allerede er vidende om, at en smule forhøjelse af alderspensionen efterfulgt af reduceringer af forskellige goder, der i sidste ende ikke rykker noget som helst og som heller ikke var velset hos de ældre.

Vi kræver derfor fra Partii Naleraq, at man også holder sig årvågent omkring alle disse for at sikre bedst mulige ordning for vores ældre.

Vi står stadig fast ved ovenstående citat fra Partii Naleraq og står stadig derfor naturligvis også fast ved vores bestræbelser på markant bedre vilkår for ældre end idag.

At udvise respekt samt sikre bedst mulige vilkår for vores ældre er hver især vores pligt, hvorfor det også er nærtliggende, at udnytte deres tilstedeværelse hvor vi kan, frem for at være bekymret for stigende statistikker i lyset af levealderens stigning, hvilket i sig selv burde være en glædelig ting, også fordi vi skylder dem stort tak for mange ting.

Som tidligere sagt findes der stadig nogle ældre blandt os, der efter at have knoklet for føden, ikke har mange arbejdskraften tilbage, det er hver især vores pligt i samfundet, at sikre dem bedst mulige kår.

Der findes også ældre over 65, der stadig er raske og arbejdsdygtige med intakt arbejdslyst.

Vi har også en ældre medborger, der er over 95, som stadig den dag idag bibeholder sin beskæftigelse. Således et eksempel på hvorledes frihed, i den grad, kan skabe kræfter i selvstændighedens navn.

Vi kan derfor fra Partii Naleraq under ingen omstændigheder tilgodese og acceptere forslaget om, at påtvinge ældre, der er fyldt 66 pr. 1 Januar 2017 samt ældre, der er fyldt 67 pr 1. Januar 2021, til pension.

Forslaget søgte ellers, at give ældre muligheder for fortsat beskæftigelse ved ansøgning til kommunalbestyrelsen, dog skal Naalakkersuisut ifølge forslaget § 1 stk. 4 fastsætte nærmere regler for udskudt forhøjelse af pensonsalderen, hvilket kommunalbestyrelsen sikkert ikke komme udenom.

Vi mener fra Partii Naleraq, at denne tilgang til tingene blot vil volde administrationen flere byrder samt skabe usmidig service til ældre.

Vi mener derfor, at den mest oplagte løsning for både det offentlige og til de ældre kan være, at bibeholde den nuværende fastsatte ramme for alderspension, dog med indskærpelse af ubegrænset muligheder efter 65, for derved kan man også respektere de ældres selvbestemmelse, når de i henhold til deres bevidsthed kan tilrettelægge deres tilbagegang fra erhvervslivet.

Det kan jo forestilles, såfremt forslaget vedtages som det ser ud, at det ikke vil medføre mindre administration, når omstændighederne fordrer vanskelige beslutninger eksempelvis beslutninger om enkelte personer m.m. der så skal afgøres af bestyrelsesmedlem, som måske ikke besidder tilstrækkelig viden herom, i forhold til servicering af ældre.

Vi ser derfor helst fra Partii Naleraq, at man lovgiver i henhold til og med respekt for ældres selvbestemmelse og bevidsthed end at skabe hæmsko for administrationen og enhver form for dårligere servicering af ældre.

Vi ønsker fra Partii Naleraq, at arbejde for retten til alderspension uanset ægtefællens/partnerens indtægter, dog vil vi først afvente hvilke forbedringer i ældres vilkår, det kommer til at bringe samt hvor markant løsningen kommer til at være, idet det siges i forslaget almindelige bemærkninger, at forslaget jævnfør tal for 2013, kan medføre lettere økonomisk forringelse for 83 ældre.

Vi er derfor nødsaget til at spørge, hvor meget denne forringelse er for nogle ældre ?

Ad forslaget fremgår det som om alt er som en dans på roser og et kort sekund forestillede vi os fra Partii Naleraq, at man langt om længe vil de ældre have det godt, dog er det nu klart, at forslaget kommer til at medføre forringelse for nogle ældre.

Det er idag 20 år siden, at kommissionen for sociale anliggender blev nedsat dels med det formål også at bringe ældre i bedre vilkår, dog er der nu gået 20 år og der er ikke sket mærkbare ændringer, idet man politisk konsekvent prioriterer besparelser på ældreområdet.

Det er yderst vigtigt for Partii Naleraq, at de ældre kan trække sig trygt tilbage efter et livslangt udbytterigt erhvervsførelse for samfundet til et bekymringsfrit og glad alderdom, hvilket bør sikres af alle.

Vi bemærker fra Partii Naleraq, at en forening for ældre er medtaget i høringsskrivelserne. Ifølge vores viden, er der mange foreninger for ældre i kysten. Det er vanskeligt, at se hvilken forening, der er blevet hørt og hvorfor de ældres landsorganisation ikke er blevet hørt.

Vi er nødt til at spørge Naalakkersuisut, hvorfor man ikke har foretaget høring hos de ældres organisation ?

Kortfattet svar af flere høringssvar og fra kommunerne viser, at holdning for lovforslagets ikrafttrædelse pr. 1. Januar 2016 er at man helst udsatte ikrafttrædelsen i forhold til forberedende stadie, opkvalificering af medarbejderne i kommunen m.m.

Derfor indstiller bl.a. Det Sociale Ankenævn lovforslagets ikrafttrædelse til på et senere tidspunkt.

Og Det Sociale Ankenævn skriver yderligere følgende om bortfaldd af de rådighedsbestemte tillæg:

“Det Sociale Ankenævn anfører, at bortfald af de rådighedsbestemte tillæg vil medføre yderligere arbejdsopgaver hos Ankenævnet grundet forventelig flere klager fra borgerne. Bortfald af de rådighedsbestemte tillæg vil med al sandsynlighed medføre flere økonomiske trængte pensionister...Samtidig vil det medføre yderligere sagsbehandling hos de kommunale sagsbehandlere, idet pensionisten gentagende gange skal søge om tillæg”.

Vi er derfor i Partii Naleraq bekymret for, at herværende forslag kan give dårligere vilkaar for mindre bemidlede og enlige ældre.

Der rejstes også spørgsmål ved forslaget § 25 ved høringen, idet ældre ellers allerede er beskyttet herom, men Naalakkersuisut er åbenbart ligeglad med dette faktum, som det fremgik af deres besvarelse, hvilket vi fra Partii Naleraq i den grad er skuffet over og ikke vil acceptere.

Desuden frembringer Det Sociale Ankenævn følgende om udlæg:

“Der er behov for en yderligere specifikation af, hvilken gæld til det offentlige, som der kan foretages udlæg for alderspensionen”.

Ydermere har vi bemærket, at en af budskaberne Grønlands Råd for Menneskerettigheder kommer med er, at fastsættelsen af hævelsen af pensionsalderen til 66 i år 2017 ansås for tidligt. Det er vi fuldt ud enige med i Partii Naleraq.

De påpegede ligeledes boligsikring, idet nogle ældre, der er boligejere, ikke kan modtage boligsikring, hvilket karakteriseres som forskelsbehandling af ældre.

Vi har jo i Partii Naleraq, efterhånden som ældre henvender sig, forstået at det volder mindre bemidlede og ældre massive byrder, at man ikke tager varmeomkostningerne med i betragtning ved fastsættelse af boligsikring, som vi tidligere har sagt ved denne talerstol.

Vi kræver derfor fra Partii Naleraq, at man medtager alle disse med i vurderingerne, såfremt tilfredsstillende løsning søges.

Uden yderligere kommentar til alle de interessante høringssvar kræver vi fra Partii Naleraq, at der foretages høring af de ældres organisation inden anden behandling og først derefter henvises til grundig behandling i relevant udvalg inden anden behandling.

